

university of
 groningen

Onderwijs naar wens?

Joyce Haisma
Tineke Houwer
Eva-Anne le Coultre
Inge Elferink

Welkom

- › Mededelingen 13.45-13.50 uur
- › Presentatie 1: Joyce Haisma 13.50-14.05 uur
- › Presentatie 2: Tineke Houwer 14.05-14.20 uur
- › Presentatie 3: Eva-Anne le Coultre 14.20-14.35 uur
- › Vragen en discussie 14.35-14.55 uur
- › Afsluiting 14.55-15.00 uur

university of
 groningen

Joyce Haisma

EEN VERKENNING

Waarom?

- › Sectorakkoord VO 2014-2017
  - Weerbare en wendbare lln
  - “Als we op passende wijze inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen die op ons afkomen, voorkomen we dat er een kloof ontstaat tussen het voortgezet onderwijs en de wereld van straks” (p. 2)
- › Zelfdeterminatietheorie (Ryan & Deci, 2000)
  - Welbevinden: autonomie – relatie - competentie

Definities NL (curriculumspiegel, 2017)

› Bray & McClaskey (2013)

	Docent/ICT	Leerling
Differentiëren	X	
Individualiseren	X	
Gepersonaliseerd leren		X

Misconcepties GO

- › Alleen mbv ICT mogelijk
- › Leerlingen leren in hun eentje
  - Gespreksvaardigheid?

Onderzoek GO

- › Veel onderzoek naar evidentie differentiëren, weinig naar GO
  - Niet-wetenschappelijke adviesrapporten Min OCW
- › Training metacognitieve vaardigheden $\neq$ leerwinst (Devolder, 2013)
- › Onderzoeksgroep Prof. Dr. Kester, Universiteit Utrecht

Waarom wél GO?

- › Effectiviteit niet alleen meten adhv vakinhoud
- › Doelen MVT-onderwijs
  - Effectiviteit grammatica?
- › Toerusting veranderende maatschappij

university of
 groningen

DE DOCENT

Writing

What did you write? I wrote a summer report.

Was it insufficient, sufficient or good? I think it is sufficient, because I almost didn't use the internet and didn't have many mistakes.

What do you need to work on? I need to work on prepositions of place.

In my summer holidays, I ~~went~~ ~~have gone~~ to Luxembourg Luxembourg for a week. We were on a ~~campsite~~ ~~camping~~ called Birkelt which is on a hill near the town Larochette. We arrived on Friday 2pm. We drove through Germany over the highway. Later ~~that~~ ~~this~~ Friday, we went to the swimming pool ~~at~~ ~~in~~ the campsite. It is an outside and inside pool at the same time. Almost everyone there was Dutch. On Saturday, we ~~went~~ ~~were~~ hiking in the forest. The forests there have lots of rocks. The next day we canoed in a river on the border of Germany and Luxembourg. I liked that, because we canoed downstream so it wasn't that hard. Monday, we were driving through the country and saw a few things, but the weather wasn't that nice. On Tuesday, we went hiking too, ~~but this time we were~~ ~~which~~ ~~was~~ in another forest. My aunt, uncle and ~~cousin~~ ~~niece~~ came to our campsite on Wednesday. They were at a campsite half an hour away from us. In the evening we went out for a dinner with them. On Thursday, we hiked near the village Larochette, ~~alongside~~ ~~along~~ a castle. On the last day, Friday, we drove back home after we drank and ate something in the ~~bakery~~ ~~bakery~~. Those were my holidays in Luxembourg. We swam in Germany the last Friday of the holidays. Other than that, I have worked a few days and did other things like mowing the grass. I liked my holidays, because I wasn't too busy so I could relax. I would love to have such a holiday next year too.

Vak:	ENGELS	Uur 6, 7, 8				
#VERW!	#VW!	#VERW!	#VERW!	#VERW!	#VERW!	aantal lessen
allen	basisvaardigheden	grammatica en vocabulaire		GRS 3x	hele periode	3
allen	basisvaardigheden plus	grammatica en vocabulaire		RNP 3x	hele periode	3
allen	spreekvaardigheid A2			RNP	hele periode	1
allen	spreekvaardigheid B1			IKN 2x	hele periode	2
allen	spreekvaardigheid B2			HWR 2x	hele periode	2
<u>bb</u>	spreekvaardigheid C1-C2		bovenbouw	HWR	hele periode	1
allen	luistervaardigheid A2			IKN	hele periode	1
allen	luistervaardigheid B1			IKN 2x	hele periode	2
allen	luistervaardigheid B2			IKN 2x	hele periode	2
<u>bb</u>	luistervaardigheid C1-C2		bovenbouw	HWR	hele periode	1
allen	leesvaardigheid A2			RNP	hele periode	1
allen	leesvaardigheid B1			RNP 3x	hele periode	3
allen	leesvaardigheid B2			RNP 3x	hele periode	3
<u>bb</u>	leesvaardigheid C1-C2		bovenbouw	RNP	hele periode	1
allen	schrijfvaardigheid A2			HWR	hele periode	1
allen	schrijfvaardigheid B1			HWR 3x	hele periode	3
allen	schrijfvaardigheid B2			NMR 2x	hele periode	2
<u>bb</u>	schrijfvaardigheid C1-C2		bovenbouw	NMR	hele periode	1
selectie	Cambridge Engels		special course	NMR	hele periode	1

Wat als elke leerling zijn eigen weg gaat?

Eva-Anne Le Coultre (vakdidacticus
 filosofie)

DTKC 2019

Voordelen van individuele leerroutes

- › Efficiënter, meer inspelen op individuele behoeftes
- › Digitale mogelijkheden voor individuele leerroutes worden in rap tempo ontwikkeld
- › Ideaal voor aanleren van bv spelling, rekenen enz.

Maar..... wat als je het wil hebben over.....

- › Literatuur (interpretatie van een gedicht, bespreken van een roman)
- › Een politiek onderwerp of actuele discussie (over vuurwerk of over de verklaring over het homo-huwelijk)
- › Een filosofische vraag (Mag je liegen? Bestaan universele waarden?)

Argumenten voor dialoog in de klas

- › Communicatief: goed leren verwoorden/ formuleren (in eigen of vreemde taal) als basis voor leren
- › Sociaal: door gesprekken elkaar leren kennen, empathie, zelfvertrouwen en eigen identiteit ontwikkelen
- › Politiek: een democratie vereist burgers die kunnen redeneren, discussiëren, argumenteren en openstaan voor andere perspectieven.

(Robin Alexander, *Towards Dialogic Teaching*, 2004)

Functies van onderwijs

- › Kwalificatie: aanleren van kennis en vaardigheden die van nut zijn voor maatschappelijk functioneren.
- › Socialisatie: via onderwijs deel worden van sociale, culturele en politieke orde. Overdracht tradities, waarden, normen. Soms expliciet, vaak impliciet.
- › Subjectwording: de manier waarop je je als individu verhoudt tot de samenleving. Autonoom worden op een volwassen manier (je vrijheid gebruiken, maar daarbij rekening houdend met de vrijheid van anderen).

(Biesta, Goed onderwijs en de cultuur van het meten, 2012)

*“To cherish and protect something
 – the child against the world,
 and the world against the child-
 the new against the old,
 the old against the new”*

(The Crisis in Education, Hannah Arendt, 1954)

Leren versus onderwijzen

Roep om meer aandacht voor burgerschapsvorming

- › Burgerschapscompetenties van Nederlandse leerlingen blijven achter (vergelijking internationaal onderzoek ICCS, 2017)
- › Nieuw wetsvoorstel voor aanscherping burgerschapsvorming in het onderwijs (juni 2018)

(bron: VO-raad.nl)

Agora (website Montessori, Nijmegen):

Motto: ‘Om kinderen gelijke kansen te geven moet je ze ongelijk behandelen’

‘Iedere leerling volgt een individuele leerroute. Iedereen haalt zijn of haar diploma op eigen tempo.’

Dialogic teaching

- › **interactions** which encourage students to think, and to think in different ways
- › **questions** which invite much more than simple recall
- › **answers** which are justified, followed up and built upon rather than merely received
- › **feedback** which informs and leads thinking forward as well as encourages
- › **contributions** which are extended rather than fragmented
- › **exchanges** which chain together into coherent and deepening lines of enquiry
- › **discussion and argumentation** which probe and challenge rather than unquestioningly accept

(Robin Alexander, *Towards Dialogic Teaching*, 2004)

university of
groningen

Vragen

Discussie

Discussie

- › Zouden we nog wel officiële eindtermen moeten formuleren (curriculum.nu) als we eigenlijk willen dat lln volgens gepersonaliseerd leren werken aan hun eigen geformuleerde leerdoelen?

Literatuur

Bray, B., & McClaskey, K. (2015). *Make learning personal*. Thousand Oaks: Corwin.

Devolder, A. (2014). *The effect of scaffolding on gaining domain-specific knowledge: learning evolution theory in a computer-based environment* (Doctoral dissertation). University van Gent.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68-78.